

Indstillingsskrivelse til 1. behandling af budget 2019-2022

Økonomiudvalget fremlægger forslag til Byrådets 1. behandling af budget 2019-2022 i henhold til §37 i Lov om kommunernes styrelse.

Balancen i budgetforslaget viser følgende overskud og underskud:

I 1.000 kr.	2019	2020	2021	2022
Balance	-45,3	-20,0	-7,8	53,5

Negative tal er overskud, positive tal er underskud.

Samlet er der i de fire år et overskud på 19,6 mio. kr.

Budgetforslaget er stort set identisk med budgetforslaget til budgetseminaret. Dog er der indarbejdet et administrativt forslag til anlægsbudget, som afviger fra det der indgik i balancen til budgetseminaret.

I 1.000 kr.	2019	2020	2021	2022
Anlægsbudget til budgetseminaret	152.950	99.893	102.410	103.940
Anlægsbudget til 1. behandling	152.820	103.250	116.250	121.100
Øget afledt drift af nyt anlægforslag	-194	1.097	2.101	2.522
Balanceændring som følge af nyt anlægsbudget inkl. tilrettet afledt drift	-324	4.454	15.941	19.682

Negative tal er indtægter/mindreudgifter, positive tal er udgifter/merudgifter.

Besparelserne i Råderumspuljen på 15 mio. kr. er ikke indarbejdet i budgettet. Indarbejdes råderumspuljen forbedres balancen, men anvendes råderumspuljen til andre aktiviteter, som den er tiltænkt, så forbliver balancen uforandret.

Der er ikke indarbejdet nogen af udvalgsønskerne til driftsbudgettet. Udvalgenes ønsker fremgår af bilag 4. Af bilag 5 fremgår de budgetudfordringer, som udvalgene ikke selv har kunnet løse og som heller ikke fremgår af bilag 4 med udvalgsønsker.

Nedenstående oversigt viser det samlede budget, som det ser ud til 1. behandlingen.

i 1.000 kr., 2019-prisniveau	Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022
Driftsindtægter:				
Skat/tilskud udligning	-5.126.577	-5.225.525	-5.341.617	-5.463.122
Nettodriftsudgifter (ekskl. forsyning og ældreboliger)				
Økonomiudvalget	547.351	549.551	549.084	548.579
Beskæftigelses- og Uddannelsesudvalget	1.246.385	1.275.205	1.290.277	1.307.162
Omsorgs- og Forebyggelsesudvalget	1.497.050	1.507.206	1.524.913	1.540.742
Børne- og Skoleudvalget	1.312.142	1.316.921	1.323.560	1.326.270
Kultur- og Demokratiudvalget	121.970	121.969	121.968	121.848
Teknisk Udvalg	139.017	140.311	141.022	141.518
Plan- og Erhvervsudvalget	10.816	9.301	9.301	9.351
Pris- og lønstigninger	0	119.266	232.590	349.688
Driftsudgifter i alt	4.874.732	5.039.731	5.192.714	5.345.158
Renter	3.419	3.451	3.080	2.680
Resultat af ordinær drift (strukturel balance)	-248.426	-182.344	-145.824	-115.285
Nettoanlægsudgifter (ekskl. forsyning og ældreboliger)	130.390	106.090	88.640	117.270
Resultat af det skattefinansierede område	-118.036	-76.254	-57.184	1.985
Finansiering				
Optagne lån	-12.750	-21.750	-16.750	-16.750
Afdrag på lån (langfristet gæld)	80.796	81.958	73.449	72.725
Øvrige finansforskydninger	-6.872	-6.899	-6.927	-1.006
Finansiering i alt	61.174	53.309	49.772	54.969
Samlet balance på det skattefinansierede område	-56.863	-22.944	-7.412	56.954
Resultat af det brugerfinansierede område samt ældreboliger	11.539	2.972	-391	-3.485
Balance	-45.323	-19.972	-7.803	53.469

Negative tal er indtægter; positive tal er udgifter.

Budgettet er siden starten af budgetlægningen korrigeret på følgende måde:

Budget 2019 fra budget 2018-21 (1. overslagsår)

- + Pris og lønregulering
- +/- Tekniske korrektioner
- +/- Demografiændringer på besluttede områder
- +/- Omprioriteringer indenfor udvalgenes driftsrammer (udgiftsneutrale)
- +/- Konsekvenser af lovændringer mv
- +/- Ændringer i rammen på Arbejdsmarked
- +/- Ændringer i rammen til Aktivitetsbestemt medfinansiering
- +/- Ændringer på alle finansieringsposter (skat, tilskud, lån, renter mv.)

Nyt budgetforslag 2019 til 1. behandlingen

I bilag 1 er en samlet oversigt over ændringer i driftsbudgettet siden budgetlægningens start. Bilaget er opdelt på politikområder.

Der henvises i øvrigt til Direktionens budgetnotat og øvrigt materiale i dagsordenen til Byrådets budgetseminar.

Serviceudgifter

Budgettet til 1. behandlingen indeholder serviceudgifter på 3.289 mio. kr. Den tekniske ramme er på 3.294 mio. kr. Budgetforslaget ligger således kun 5 mio. kr. under den tekniske serviceramme og det er før det eventuelt besluttes at imødekomme nogle af udvalgenes driftsønsker.

Den tekniske ramme er fordelt på kommunerne uden serviceløftet på 1,7 mia. kr. Havde de 1,7 mia. kr. været fordelt landsgennemsnitligt ville Næstveds ramme have været 24 mio. kr. større.

I budgettet er der ikke indregnet nogen servicebufferpulje. En servicebufferpulje er et reservebudgetbeløb, som kan forsikre imod økonomisk sanktion, hvis vi i regnskabet skulle bruge flere penge på serviceudgifter end der er afsat i budgettet. Dette kan godt ske selvom alle overholder deres budgetter, idet vi overfører uforbrugte midler fra det ene år til det andet år, men det bliver årets serviceramme ikke større af. Der udløses sanktion mod kommunerne, hvis kommunerne tilsammen har større udgifter end aftalt. I 2017 havde Næstved større serviceudgifter end budgetteret, men der var ikke nogen sanktion, idet andre kommuner havde mindreudgifter.

Råderumspuljen på 15 mio. kr. i besparelser er ikke indarbejdet i budgettet. Indarbejdelse af råderumspuljen i sig selv vil reducere serviceudgifterne, men vælger byrådet at afsætte tilsvarende udgifter på nye driftsaktiviteter, vil serviceudgifterne ende på samme beløb som i budgetforslaget til 1. behandlingen.

KL har den 21/8 indhentet oplysninger fra kommunerne om forventet budget 2019. Kommunernes budgetter tegner til at kommunerne tilsammen lige akkurat kan overholde servicerammen.

Den strukturelle balance

Byrådet har et mål om overskud på den strukturelle balance på 190 mio. kr. årligt. Det er opfyldt i 2019, hvor der er overskud på 248 mio. kr. Målet er ikke overholdt i de efterfølgende år, hvor den er hhv. 182; 145 og 115 mio.kr. Den strukturelle balance har en profil, hvor den bliver lavere og lavere for hvert år. Imødekommes nogle af udvalgenes driftsønsker, vil det reducere det strukturelle overskud.

Anlægsbudgettet

Der blev ikke foretaget en egentlig prioritering af anlægsønsker på budgetseminaret. Der blev tilkendegivet enkelte projekter, som skulle med i anlægsbudgettet. Administrationen har ud fra disse tilkendegivelser udarbejdet et forslag til anlægsbudget. Det holder sig inden for den anlægssum som indgik i balancen til budgetseminaret i år 2019, men i de efterfølgende år ligger det noget højere.

KL har den 21/8 indhentet oplysninger fra kommunerne om forventede budget 2019. Indmeldingerne tyder på en overskridelse af anlægsrammen på 3 mia. kr. Der er således behov for at kommunerne vedtager nogle væsentligt lavere anlægsbudgettet end indmeldt.

Forslag til anlægsbudget fremgår af bilag 6. De af udvalgenes anlægsforslag, som ikke indgår i budgettet til 1. behandlingen, fremgår af bilag 7.

Likviditet

Gennemsnits likviditeten forventes ved udgangen af 2018 at være omkring 525 mio. kr., men falder til omkring 425 mio. kr. ved udgangen af 2019, idet der forventes underskud i regnskab 2018 og da et faktisk fald slår igennem med forsinkelse kan der altså blive en lavere gennemsnitlig kassebeholdning ved udgangen af 2019 end ved udgangen af 2018, på trods af at vurderingen er foretaget ud fra forventning om balance i budget 2019.

Balancen viser på nuværende tidspunkt overskud, men det er før eventuel budgetopretning af områder med budgetproblemer og før eventuel indarbejdelse af udvidelsesønsker. Ender budgettet med at være i balance, vil likviditeten blive de ca. 425 mio. kr. ved udgangen af 2019 og holder sig på det niveau i de år der er balance i budgettet, dog falder likviditeten med 110 mio. kr., når de tre store leasingaftaler i Birkebjergparken udløber ultimo 2021. Så vil likviditeten falde til 315 mio. kr., hvilket er lidt under målet på 350 mio. kr. i den økonomiske politik.

Lånoptagelse og gæld

Vi har modtaget svar fra Økonomi- og Indenrigsministeriet på vores lånedispensationsansøgninger. Vi har fået lov til at optage lån på 8 mio. kr. Der er budgetteret med at optage 6 mio. kr. i lån i 2019, de 6 mio. kr. har vi en lånedispensation til fra 2018, som kan overføres til 2019. Den nye lånedispensation giver mulighed for at forhøje låntagningen i 2019 til 14 mio. kr. Eller den kan overføres til 2020 og være en del af de 15 mio. kr. der er budgetteret med at låne i 2020.

Der indgår uændret 6 mio. kr. i lånoptagelse i 2019 i budgettet. En eventuel indarbejdelse af yderligere lånoptagelse i 2019 vil forbedre balancen i 2019, men også betyde øgede renter og afdrag i de efterfølgende år.

I budgetforslaget indgår følgende lånoptagelsesbeløb:

Mio. kr.	Lån som kræver lånedispensation	Lån som ikke kræver lånedispensation	Lånoptagelse i alt
2019	6	6,75	12,75
2020	15	6,75	21,75
2021	10	6,75	16,75
2022	10	6,75	16,75

Nedenfor er der en oversigt over den forventede udvikling i gælden ud fra det som er indarbejdet i budgettet. Oversigten viser, at gælden reduceres med 233 mio. kr. fra ultimo 2017 til ultimo 2021.

Tabel 12.1 Udvikling i gælden:

	Gæld ultimo året
2014	944,1
2015	937,7
2016	916,9
2017	851,2
2018	802,3

2019	734,4
2020	674,4
2021	617,8
2022	562,0

Opgørelsen er ekskl. Ældreboliger.

Skatter

Budgetforslaget er baseret på at vi vælger statsgaranti på skat og tilskud. Endeligt valg mellem statsgaranti og selvbudgettering træffes ved 2. behandlingen.

Statsgaranti betyder at staten garanterer et fast beløb i skatteindtægter og udligning ud fra forventning om hvad borgerne tjener i 2019 i både Næstved og hele landet. Beløbet er fast uanset om borgerne rent faktisk kommer til at tjene mere eller mindre. Vælges selvbudgettering, vil de aconto skatteindtægter og bloktilskud som vi modtager i 2019 blive efterreguleret til det faktiske niveau.

Budgetforslaget er med uændrede skattesatser for både indkomstskat, grundskyld og dækningsafgift.

Særtilskud

Vi har d. 29. august modtaget afslag på vores ansøgning om særtilskud. Der var ikke budgetteret med særtilskud, så afslaget ændrer ikke balancen.

Takster

I materialet til budgetseminaret er medtaget en takstoversigt med de takster der foreløbigt kan opgøres. I forbindelse med 2. behandlingen skal takstoversigten godkendes.

Bevillingsniveau

Bevillingsniveauet er på udvalgsniveau – dvs. at fagudvalget har kompetencen til at flytte rundt på det afsatte budget indenfor udvalgets ramme.

Høringssvar

Det har siden foråret været muligt at komme med høringssvar til budgettet. Alle høringssvar fremgår af kommunens hjemmeside under "Budget 2019" og kan findes under de relevante udvalg.

Desuden ligger der i dagsordenen til byrådets budgetseminar, en samlet oversigt over de høringssvar som var indkommet til og med d. 15. august. Der er siden den 15. august kommet to nye høringssvar til Kulturudvalget.

Der kan fortsat afgives høringssvar helt frem til budgetvedtagelsen den 9. oktober.

Den videre proces

Der er **frist for at afgive politiske ændringsforslag til budget 2019-22 mandag den 24. september kl. 12.00** Ændringsforslagene sendes til Økonomichef Steen Andersen (stand@naestved.dk) og budgetkoordinator Annette Wendt (anwen@naestved.dk). Alle ændringsforslag bedes fremsendt elektronisk på vedlagte skema (bilag 4). Eventuelle spørgsmål i forbindelse med udfyldelse af ændringsforslag kan stilles til Steen Andersen 5588 5401 eller Annette Wendt 5588 5408.

Tekniske ændringsforslag

Der kan være tekniske ændringer, som forelægges i forbindelse med 2. behandlingen af budget 2019-22. Der kan for eksempel være ændringer på finansiering.

Center for Koncernservice og Økonomi sender en foreløbig oversigt over de tekniske ændringsforslag fredag d. 21. september 2018 på mail til alle byrådsmedlemmer. Hermed kan de kendte tekniske ændringsforslag indgå i overvejelserne i forbindelse med fremlæggelse af de politiske ændringsforslag.

Der er 2. behandling af budgettet d. 9. oktober 2018.

Bilag:

Bilag til indstillingsskrivelsen:

Bilag 1: Oversigt over samtlige ændringer i driftsbudgettet siden budgetlægningens opstart; pr. politikområde

Bilag 2: Udvalgenes omprioriteringer på driften

Bilag 3: Råderumspuljen

Bilag 4: Oversigt over udvalgsønsker til driftsbudgettet, der ikke er indarbejdet i budgettet

Bilag 5: Budgetudfordringer

Bilag 6: Anlægsbudget 2019-2028

Bilag 7: Oversigt over anlægsforslag, der ikke er indarbejdet i anlægsbudgettet

Bilag 8: Skema til politiske ændringsforslag (sendes også på mail til byrådets medlemmer)